

Steder, hvor Digefylden er daarlig, f. Eks. Tørvejord, og hvor Undergrunden er blød eller løs. Digebruddene er ganske vist altid sket under særlig stærkt Højvande i Landkanalerne udenfor Diget, men under saadanne Forhold er Paavirkningen paa Digerne og Undergrunden ogsaa størst.

I de senere Aar er der dog opstaaet Frygt for, at Digerens Højde ikke var tilstrækkelig, og Ejerlaget har ogsaa haft under Overvejelse at foretage en Forhøjelse af Digerne paa de laveste Steder, men de vanskelige Tider har bevirket, at Planerne herom er blevet udsat.

Til Orientering med Hensyn til Digerens nuværende Tilstand er der foretaget og optegnet et Nivellement af Digestrækningen ved Kolind, fra Lægans Bro til Vedø, som er den Strækning, hvor Diget er mest udsat. Det viser sig, at Digets laveste Punkter kun har en Højde af 1,85 m over Nul, og at temmelig lange Strækninger mangler 0,3—0,5 m i at have den fastsatte Højde.

Den almindelige Sommervandtilstand ved Kolind er 0,8—1,0 m, og Vintervandstanden er 0,9—1,3 m, men under særlig stærk Nedbør kan Vandstanden stige betydeligt højere, saaledes er i Oktober Maaned 1932 maalt en Vandstandshøjde paa 1,65 m, og ved Tøbrud med Kanalerne fyldte af Is og Sne vil Vandstanden let kunne stige saa højt, at Vandet vil gaa over Digerne.

Til Sikkerhed mod Digebrud ved alt for stor Vandstandsstigning under Tøbrud eller lignende er der dog ved Kolind i det sydlige Landkanaldige bygget en Frisluse med ca. 11 m Vandslug, delt i 4 Aabninger. Naar Vandet stiger faretruende højt i Landkanalerne, kan Vandet ved Aabning af Slusen tages ind i Sundet, men dels medfører dette store Pumpeudgifter og dels er det vanskeligt i alle Tilfælde at sikre sig mod Digebrud ved en saadan Regulering af Vandstande. Digerens nuværende Tilstand maa derfor betegnes som uforsvarlig.

Til en Forhøjelse og Istandsættelse af den undersøgte Digestrækning ved Kolind vil der antageligt blive Brug for ca. 9000 m³ Jord, der maa tages i de nærliggende Bakker, samt ca. 10 000 m² Græstørv til Beklædning af Diget. Bekostningen ved denne Istandsættelse kan anslaaes til ca. 15 000 Kr. Ved de øvrige Digestrækninger er ikke foretaget Opmaalinger af Dige-højden, men det maa paa Grundlag af foretagne Besigtigelser skønnes, at nogle kortere Strækninger ved Albøge Bæk, ved Føvejle og ved Ingvorstrup ogsaa trænger til Istandsættelse. Udgifterne herved anslaaes til ca. 10 000 Kr., saaledes at der til Istandsættelse og Forhøjelse af Digerne maa paaregnes en Udgift paa ialt ca. 25 000 Kr.

Landkanalerne.

Som allerede tidligere nævnt omgiver de to Landkanaler, der har til Opgave at aflede Vandet fra Oplandet, hele det tørlagte Sundareal, idet de har fælles Udgangspunkt ved Kolind og forenes lidt Vest for Grenaa By, hvorfra et fælles Afløb, Grenaaen, fører Vandet til Havet.

Den nordre Landkanal har en Længde paa ca. 21 km, den sydlige en Længde paa ca. 25 km og Fælles afløbet, Grenaaen, en Længde paa ca. 4 km.

Forinden Sundets Tørlægning blev der af de interesserede Lodsejere stillet Fordring om, at Udtørringen ikke maatte forværre de hidtil værende Vandafledningsforhold og Vandstande, men da der aldrig har været anstillet nøjagtige Vandstandsagttagelser, er det ikke let at sige, hvorledes Vandstandene tidligere har været paa de forskellige Aarstider og under forskellige Forhold. Ved Begyndelsen af Udtørringen blev der efter Samraad med nogle Lodsejere fastsat en Vandstand, som kaldtes daglig Vande i Kolindsund, og som var ca. 1,35 m over Nul*, men en særlig Sommer- eller Vintervandstand blev ikke fastsat. I en Indberetning til Indenrigsministeriet i 1856 fra Vandbygningsdirektør *C. Carlsen* om en foretaget Undersøgelse af Forholdene ved Kolindsund er det imidlertid angivet, at Sommervandstanden dengang var ca. 1,14 m over Nul. Denne Angivelse stemmer med de af Ingeniør *H. Lumøe* for A/S Kolindsund foretagne Undersøgelser*), i Henhold til hvilke Vandstanden i tørre Somre kunde synke til ca. 0,9 m eller endog lidt derunder, og i vaade Somre kunde være omtrent 1,2 m over daglig Vande, medens en Vintervandstand paa ca. 1,8 m ikke har været ualmindelig. Ingen af disse Vandstande er dog benyttet ved Landvæsenskommissionsforretninger som Udgangspunkt for Ansettelse af Vandstande, hvortil Vandet maa stige udenfor Digerne under forskellige Forhold og paa forskellige Aarstider; som Rettesnor herfor har man kun den Bestemmelse, at Forholdene ikke maa være værre end før Søens Udtørring.

Fra de tilstødende Lodsejeres Side har der i Aarenes Løb gentagne Gange været klaget over, at Udtørringen har bevirket højere Vandstand end tidligere, og flere Gange er saadanne

*) *H. Lumøe*, De tekniske Arbejder ved Kolindsunds Tørlægning, Den tekniske Forenings Tidsskrift, 1880, Side 148—159.